

ด้านที่ 6 แบบติดตามนวัตกรรมท้องถิ่น (LAO'S Innovation)

เป้าหมาย : เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผลิตนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการบริหารงานในด้านต่างๆ เพื่อยกระดับการบริการประชาชนที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

น้ำหนัก : ไม่คือน้ำหนักคะแนนในการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มเป้าหมาย : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะที่มีการผลิตนวัตกรรมเท่านั้น

ชื่อ อปท. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอ เมืองขอนแก่น จังหวัด ขอนแก่น

โทรศัพท์ 043-221667 โทรสาร - E-mail www.kkmuni.go.th

ชื่อผู้ประสาน/ผู้รับผิดชอบโครงการ นายจุลพล มงคลสินธุ์ เบอร์โทรศัพท์ 087-8625241

1. ชื่อโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น

โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บมูลฝอยโดยรูปแบบสถานีขนถ่ายขยะชุมชน

2. ลักษณะโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น (ริเริ่มใหม่/ต่อยอดจากเดิม/ต่อยอดจากที่อื่น)

- (✓) เป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่
- () เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อยอดจากเดิม
- () เป็นโครงการที่พัฒนา/ต่อยอดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานอื่น (โปรดระบุ)

3. เป็นโครงการในด้านใด (จำแนกตามด้านในการประเมินประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2560)

() 3.1 ด้านการบริหารจัดการ	() 3.2 การบริหารงานบุคคล
() 3.3 การเงินการคลัง	(✓) 3.4 การบริการสาธารณะ
() 3.5 ธรรมาภิบาล	

4. ที่มา หลักการและเหตุผลในการดำเนินโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น (ไม่เกิน 10 บรรทัด)

ปัจจุบันเทศบาลนครขอนแก่นจัดเก็บขยะมูลฝอยมากกว่าวันละ 200 ตันต่อวัน และเป็นหน้าที่หลักของท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ การมีขยะตกค้างจากการที่ไม่สามารถจัดเก็บขยะได้ตรงตามแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งการขาดจิตสำนึกของประชาชนในการทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกเวลาและการใช้รถเก็บขนขยะมีขนาดใหญ่ ทำให้ไม่สามารถเข้าเก็บขนขยะในซอยขนาดเล็กได้ ส่งผลให้ขาดความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองทั้งด้านกลิ่นเหม็น ทักษะคุณภาพ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรค เป็นต้น

ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าว จึงเกิดแนวคิดโครงการสถานีขนถ่ายขยะชุมชน ประกอบกับเทศบาลนครขอนแก่นมีนโยบายในการสร้างเสริมความเข้มแข็งภาคประชาชน นำไปสู่การถ่ายโอนงานบริการสาธารณะให้ชุมชนดำเนินการ และจะต้องเป็นกิจกรรมที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ

การให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะของชุมชนด้วยตนเอง เป็นการส่งผลให้ประชาชนรู้ถึงสาเหตุของปัญหา และได้เรียนรู้หาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของชุมชนเอง

5. วัตถุประสงค์ในการดำเนินการ (ไม่เกิน 5 บรรทัด)

- 5.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดเก็บขยะของชุมชนให้มีประสิทธิภาพโดยใช้รูปแบบ“สถานีขนถ่ายขยะชุมชน”
- 5.2 เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วในการจัดเก็บขยะและสะดวกต่อผู้รับบริการ
- 5.3 เพื่อเป็นการกระจายรายได้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน
- 5.4 เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีมาตรฐานในการให้บริการสาธารณะที่ชัดเจน มีความโปร่งใส สามารถวัดผลการดำเนินการได้

6. เป้าหมายและความสำเร็จ (ไม่เกิน 8 บรรทัด)

- 6.1 เป้าหมายเชิงปริมาณ : จำนวนชุมชนที่สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการสถานีขนถ่ายขยะในปีงบประมาณปีละ 2 ชุมชน
- 6.2 เป้าหมายเชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินการโครงการสถานีขนถ่ายขยะในระดับดีขึ้นไป
- 6.3 เป้าหมายเชิงประโยชน์ : ร้อยละของการปฏิบัติงานตามแผน (จำนวนวันที่อาสาสมัครชักลากขยะได้เข้าดำเนินการชักลากขยะตามแผนที่วางไว้ และนำมาหาค่าเฉลี่ย)
- 6.4 เป้าหมายด้านเศรษฐศาสตร์ : ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเก็บขนขยะ เมื่อเทียบกับการเก็บขนรูปแบบเดิม

7. การดำเนินโครงการนวัตกรรมท้องถิ่น

โปรดระบุว่ามีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างไร อปท. มีบทบาทในการดำเนินงานอย่างไร ขั้นตอนในการดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน (ไม่เกิน 30 บรรทัด)

โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บมูลฝอยโดยรูปแบบสถานีขนถ่ายขยะ เกิดจากแนวคิดที่ว่ารถขยะขนาดใหญ่มีข้อจำกัดในเรื่องขนาดทำให้ไม่สามารถให้บริการเก็บขนขยะในซอยขนาดเล็กได้ ส่งผลทำให้ขาดความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง รวมทั้งสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งด้านกลิ่น ทศนียภาพ รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรค เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดโครงการสถานีขนถ่ายขยะชุมชนจึงได้เกิดขึ้น ประกอบกับเทศบาลนครขอนแก่นได้มีนโยบายในการส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาชน นำไปสู่การถ่ายโอนงานบริการสาธารณะให้ชุมชนดำเนินการ ทั้งนี้จะต้องเป็นกิจกรรมที่ชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดค่าใช้จ่ายดำเนินการ สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชนมากกว่าหรือเท่ากับที่เทศบาลดำเนินการเอง และถ้าประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเก็บขนขยะ รวมทั้งการจัดการขยะของชุมชน ชุมชนน่าจะรู้ถึงสาเหตุของปัญหา และได้เรียนรู้หาวิธีการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสภาพ

ของชุมชนเอง โดยการดำเนินโครงการฯ ที่ผ่านมามีต้องอาศัยชุมชนในการเข้ามาร่วมดำเนินการ โดยเทศบาลนครขอนแก่น เป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ ให้คำแนะนำ, ให้คำปรึกษา รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานสถานีขนถ่ายขยะชุมชนสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้เทศบาลฯ จะเป็นพี่เลี้ยงและคอยสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ ตามรายละเอียดดังนี้

1) เขียนแผนงานโครงการฯ รวมทั้งร่างหลักเกณฑ์การดำเนินงานของชุมชน กำหนดอัตราค่าตอบแทนชุมชนที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ

2) ประชาสัมพันธ์และแนะนำแนวคิดเรื่องสถานีขนถ่ายขยะชุมชนผ่านเวทีชุมชน ซึ่งมีการกำหนดให้ชุมชนที่สนใจเขียนคำร้องเพื่อขอเข้าร่วมโครงการฯ

3) สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการฯ ร่วมกับคณะกรรมการชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ

4) จัดเวทีประชาคมชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ ก่อนเริ่มโครงการฯ

5) จัดทีมสนับสนุนชุมชน, ร่วมเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการฯ (ชุมชนที่ผ่านการประชาคมชุมชนแล้ว)

6) เทศบาลนครขอนแก่นร่วมกับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จัดกิจกรรมรับมือคัดแยกขยะแก่เทศบาลนครขอนแก่น

7) เทศบาลนครขอนแก่นร่างสัญญาและบันทึกข้อตกลงกับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสถานีขนถ่ายขยะ

8) เทศบาลนครขอนแก่นจัดเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบ กำกับและติดตามการดำเนินการโครงการสถานีขนถ่ายขยะ ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ ในรอบการดำเนินงานเป็นประจำทุก 3 เดือน

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน 679,800 บาท

8. ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงาน (ไม่เกิน 10 บรรทัด)

จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ เชิงปริมาณ ปีละ 2 ชุมชน ดำเนินการ 2 ปี ชุมชนเป้าหมาย 4 ชุมชน มีชุมชนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการและสามารถดำเนินการได้จริง จำนวน 3 ชุมชน คือ ชุมชนหนองใหญ่ 1, ชุมชนบะขาม และชุมชนขอยธารทิพย์ คิดเป็นร้อยละ 75 เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย เชิงคุณภาพ ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินการโครงการสถานีขนถ่ายขยะในระดับดีขึ้นไป ผลการประเมินชุมชนหนองใหญ่ 1 คิดเป็นร้อยละ 91.43 ชุมชนบะขาม คิดเป็นร้อยละ 88.67 ชุมชนขอยธารทิพย์ คิดเป็นร้อยละ 91.13 เชิงประโยชน์ ร้อยละของการปฏิบัติงานตามแผน คิดเป็นร้อยละ 96.85 ด้านเศรษฐศาสตร์ ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเก็บขนขยะเมื่อเทียบกับการเก็บขนรูปแบบเดิม ชุมชนหนองใหญ่ 1 ลดการใช้งบประมาณลง 2.42 บาทต่อการให้บริการเก็บขนขยะ 1 ตัน ชุมชนบะขาม ลดการใช้งบประมาณลง 28.41 บาทต่อการให้บริการเก็บขนขยะ 1 ตัน ชุมชนขอยธารทิพย์ ลดการใช้งบประมาณลง 42.17 บาทต่อการให้บริการเก็บขนขยะ 1 ตัน

9. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน (ไม่เกิน 10 บรรทัด)

1. ปัญหาเรื่องจุดรวบรวมขยะ ส่วนใหญ่จุดที่ใช้ในการรวบรวมขยะจะมีการย้ายจุดบ่อย โดยสาเหตุหลักๆ คือ เรื่องกลิ่นจากขยะและน้ำชะขยะ
2. สถานที่จุดรวบรวมขยะมีสภาพไม่เรียบร้อย เนื่องจากความไม่เข้าใจกันของชุมชนที่ให้บริการชักลากขยะกับทีมเก็บขนขยะของเทศบาล และการไม่ปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงที่กำหนดไว้ทำให้เกิดปัญหาขึ้น
3. ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ในเรื่องการนัดแนะเวลาในการเอาขยะออกมาทิ้ง ทำให้นำขยะมาแขวนนอกเวลาที่กำหนด
4. บางครั้งอาสาสมัครไม่ปฏิบัติตามแผน ทำให้การเก็บรวบรวมขยะไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

10. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงาน (ไม่เกิน 10 บรรทัด)

1. การมีแผนงานโครงการฯ ซึ่งต้องระบุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อให้ชุมชนสามารถดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้
2. มีชุมชนให้ความสนใจและประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากเทศบาลนครขอนแก่น ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการดำเนินงาน เรื่อง “การกระจายอำนาจสู่ภาคประชาชน”
3. การมีแหล่งงบประมาณรองรับการดำเนินการทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้โครงการฯ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง
4. นโยบายของผู้บริหารองค์กร ที่ชัดเจนมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของงาน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

11. รูปภาพในการดำเนินงาน (ไม่เกิน 4 รูป / บันทึกไฟล์ JPEG ขนาดไม่เกิน 1 MB ต่อรูป)

ภาพประกอบที่ 1 กิจกรรมโครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บมูลฝอยโดยรูปแบบสถานีขนถ่ายขยะ ชุมชนหนองใหญ่ 1

ภาพประกอบที่ 2 กิจกรรมโครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บมูลฝอยโดยรูปแบบสถานีขนถ่ายขยะ ชุมชนบะขาม

ภาพประกอบที่ 3 กิจกรรมโครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บมูลฝอยโดยรูปแบบสถานีขนถ่ายขยะ ชุมชนซอยธารทิพย์